

Instalacja programu

czyli kilka użytecznych informacji technicznych

Wymagania programu

Wymagania sprzętowe:

- Wymagania sprzętowe programu *Schronisko.net* sprowadzają się do wymagań narzuconych przez używany system operacyjny, oraz do wymagań wykorzystywanego serwera baz danych.

Minimalne wymagania programowe:

- System operacyjny: *Windows XP, Windows VISTA, Windows 7, Windows 8, Windows 10*
- Platforma *.NET Framework 4.0* (zalecany *.NET Framework 4.62*)
- *Windows Installer 4.5*
- Serwer baz danych: *MS SQL Server Express 2014 SP2 lub wyższy*
- Edytor dokumentów: *MS Word* (lub *MS Word Viewer 2007* – bezpłatne narzędzie pozwalające na wyświetlanie dokumentów *.docx*)

Instalacja wersji jednostanowiskowej

Proces instalacji wersji jednostanowiskowej został całkowicie zautomatyzowany, dzięki czemu może go wykonać bez specjalistycznej wiedzy informatycznej. Poniżej przedstawione są poszczególne kroki tej operacji:

- *Pobranie programu instalacyjnego* – program instalacyjny (*schronisko_net_setup.exe*) dostępny jest na stronie: <http://www.datum.com.pl/schronisko-demo.html>. W przypadku pobierania z sieci plików wykonywalnych (w zależności od używanego systemu operacyjnego, oraz przeglądarki internetowej) może być wyświetlone dodatkowe ostrzeżenie systemu operacyjnego o związanych z tym zagrożeniach. W takim przypadku należy zezwolić na pobranie pliku z sieci.
- *Uruchomienie pobranego programu instalacyjnego* – instalacja programu *Schronisko.net* wymaga wprowadzenia zmian w rejestrach systemu operacyjnego. Dlatego wymagane jest, aby instalacja odbywała się na koncie użytkownika z prawami administratora. System operacyjny (podobnie jak podczas instalacji innych programów) wyświetli dodatkowe ostrzeżenie – należy potwierdzić zezwolenie na wprowadzenie w systemie zmian przez program. Po uruchomieniu wyświetlone zostanie okienko powitalne instalatora.
- *Akceptacja licencji programu* – kontynuowanie instalacji wymaga zapoznania się i zaakceptowania licencji programu.
- *Określenie docelowej lokalizacji dla plików programu* – program podpowiada standardową lokalizację. Zaleca się zaakceptowanie domyślnych ustawień.
- *Tworzenie skrótów do programu* – domyślnie skróty tworzone są w menu startowym systemu oraz na pulpicie. Zaleca się zaakceptowanie domyślnych ustawień.
- *Wykrywanie brakujących komponentów systemu* – w kolejnym kroku program weryfikuje system operacyjny pod kątem wymaganych składników, po czym wyświetla podsumowanie. Jeśli wykryto brakujące komponenty są one wyświetlane w podsumowaniu. W podsumowaniu wybrane są również dotychczas wybrane opcje instalacji.

- *Instalacja brakujących komponentów systemu* – jeśli system wymaga zainstalowania dodatkowych składników, wyświetlone jest dodatkowe okienko, na którym jeszcze raz prezentowana jest ich lista. Możliwe są następujące opcje:
  - *Potwierdzenie instalacji dodatkowych składników* – jest to opcja zalecana, program automatycznie pobierze i zainstaluje brakujące składniki. W tym celu wymagane jest połączenie do sieci Internet. Instalacja dodatkowych składników w zależności od ich ilości oraz od jakości łącza internetowego może potrwać kilkanaście minut. Poszczególne komponenty instalowane są automatycznie.
  - *Pominięcie instalacji dodatkowych składników* - w tym przypadku instalator dokończy instalację programu Schronisko.net pomijając instalację dodatkowych składników. Program zostanie zainstalowany, ale może nie działać poprawnie. Dodatkowe składniki powinny być zainstalowane przez użytkownika samodzielnie. Ta opcja przeznaczona jest dla zaawansowanych użytkowników komputera.
  - *Przerwanie instalacji* – powoduje przerwanie instalacji programu.
- *Zakończenie instalacji* - jeśli wszystko przebiegnie poprawnie wyświetlony zostanie ekran końcowy instalacji. Można przystąpić do uruchomienia programu.

W przypadku, gdy z jakichś względów rezygnujemy z automatycznego procesu instalacji dodatkowych składników programu (np. na komputerze, na którym ma być zainstalowany program nie ma dostępu do sieci internetowej) należy samodzielnie zainstalować wymagane przez program dodatkowe komponenty. Komponenty te są bezpłatne i można znaleźć je na stronach internetowych firmy Microsoft.

Instalacja wersji sieciowej

Proces instalacji wersji sieciowej jest bardziej skomplikowany i wymaga pewnej wiedzy z zakresu systemu Windows oraz konfiguracji sieci w tym systemie. Instrukcja ta przeznaczona jest dla użytkowników, którzy znają podstawowe zagadnienia z tego tematu i skupia się jedynie na opisanu specyficznych dla programu zagadnień. W wersji sieciowej program zainstalowany na stanowiskach klienckich łączy się do wspólnej bazy danych znajdującej się na serwerze. Instalacja takiej wersji składa się z kilku etapów:

- Przygotowanie i odpowiednie skonfigurowanie sieci komputerowej
- Instalacja oprogramowania na serwerze
- Instalacja oprogramowania na komputerach klienckich

Przygotowanie sieci komputerowej

Zalecany środowiskiem dla programu w wersji sieciowej jest sieć intranetowa. W przypadku, gdy stanowiska klienckie oraz serwer znajdują się w różnych lokalizacjach, najlepszym rozwiązaniem jest utworzenie sieci VPN (utworzenie sieci VPN wybiega poza zakres niniejszej instrukcji i należy je wykonać we własnym zakresie).

Programy na stanowiskach klienckich komunikują się z serwerem poprzez .NET remoting (protokół TCP, port 9887). Z tego względu należy odpowiednio skonfigurować zaporę systemu Windows definiując wyjątki dla połączeń wychodzących i przychodzących na porcie 9787. Należy również pamiętać o przepuszczeniu tego portu i skonfigurowaniu zapory na routerze sieciowym.

Instalacja oprogramowania na serwerze

Po przygotowaniu sieci komputerowej możemy przystąpić do instalacji oprogramowania na serwerze. W tym celu należy wykonać następujące czynności:

- Ze strony: <http://www.datum.com.pl/schronisko-demo.html> pobieramy i uruchamiamy program instalacyjny *schronisko_net_setup_service.exe*. Instalator instaluje wymagane komponenty części serwerowej programu (również wymagane komponenty zewnętrzne tj. SQL Server, .NET framework 4.0). Po zakończeniu instalacji w usługach systemu Windows rejestrowana jest usługa Schronisko.net.
- Wprowadzamy nazwę serwera w konfiguracji programu. W tym celu otwieramy plik: *C:\Program Files\Datum Software\Schronisko.net.server\Settings.config* i w elemencie `<server_name>localhost</server_name>` zamieniamy *localhost* na nazwę naszego serwera. Zapisujemy plik, a następnie restartujemy usługę Schronisko.net w opcji: *Panel sterowania->Narzędzia administracyjne->Usługi*
- W celach testowych można na serwerze zainstalować aplikację kliencką zgodnie z instrukcją opisaną w kolejnym rozdziale. A dopiero po sprawdzeniu czy program uruchamia się na serwerze, zająć się instalacją na stanowiskach klienckich.

W celu usprawnienia procesu instalacji części serwerowej program instalacyjny pozwala na określenie parametrów linii poleceń, które automatyzują proces instalacji. Dostępne są następujące parametry:

- /INSTANCE – numer instancji serwisu (domyślnie: brak)
- /DBNAME – nazwa bazy danych (domyślnie: *Shelter*)
- /DBPWD – hasło dostępu do bazy danych (domyślnie: *Pa\$\$word*)
- /SRVNAME – nazwa serwera DNS, lub numer IP serwera (domyślnie: *localhost*)
- /SRVPORT – numer portu na którym działa usługa Schronisko.net (domyślnie: *9887*)
- /SILENT – opcja powoduje automatyczne przechodzenie olejnych kroków instalacji bez potrzeby interakcji użytkownika

Przykład 1. Instalacja standardowa z automatyczną podmianą nazwy serwera (w naszym przykładzie serwer nazywa się SCHRONISKO_SRV)

```
schronisko_net_setup_service.exe /SILENT /SRVNAME=SCHRONISKO_SRV
```

Przykład 2. Instalacja dodatkowej instancji na tym samym serwerze (w tym scenariuszu musimy ustawić co najmniej inną: nazwę instancji: *.1* nazwę bazy danych: *Shelter1* oraz numer portu usługi: *9886*)

```
schronisko_net_setup_service.exe /SILENT /INSTANCE=.1 /DBNAME=Shelter1 /SRVNAME=SCHRONISKO_SRV /SRVPORT=9886
```

Instalacja oprogramowania na komputerach klienckich

Na każdym komputerze klienckim należy wykonać następujące czynności:

- Ze strony <http://www.datum.com.pl/schronisko-demo.html> pobieramy i uruchamiamy program instalacyjny *schronisko_net_setup_client.exe*. Instalator instaluje wymagane komponenty części klienckiej programu (również wymagane komponenty zewnętrzne tj. MS Word Viewer, .NET framework 4.0).
- Wprowadzamy nazwę serwera w pliku konfiguracyjnym programu. W tym celu otwieramy plik *C:\Program Files\Datum Software\Schronisko.net.client\Settings.config* i w elemencie `<server_address>localhost:9787</server_address>` podmieniamy nazwę *localhost* na nazwę naszego serwera. Zapisujemy plik, a następnie uruchamiamy program.

Uwaga! Program domyślnie jest skonfigurowany w ten sposób że korzysta z nazw DNS a nie adresów IP. Jeśli konfigurujemy połączenie do serwera znajdującego się poza siecią intranetową musimy zdefiniować jego nazwę w pliku *C:\Windows\System32\drivers\etc\host* dopisując na końcu pliku linijkę:

```
<ip serwera> <nazwa serwera>
```

gdzie *<ip serwera>* - to publiczny adres IP serwera, *<nazwa serwera>* - nazwa DNS serwera

Program posiada możliwość przekazania poprzez parametr wejściowy ścieżki do pliku konfiguracyjnego z którego ma korzystać. W tym celu np. w skrócie programu podajemy pełną ścieżkę do pliku konfiguracyjnego np.

```
"C:\Program Files\Datum Software\Schronisko.net.client\Shelter.Gui.exe" "C:\Program Files\Datum Software\Schronisko.net.client\MySettings.config"
```

Funkcja ta daje możliwość zdefiniowania wielu skrótów, w których wskazując różna pliki konfiguracyjne, będzie się można łączyć do różnych serwerów lub baz danych programu.

Aktualizacja programu

Program posiada opcję automatycznych aktualizacji. Sposób w jaki realizowane są automatyczne aktualizacje zależy od rodzaju wersji.

- W wersji jednostanowiskowej kolejne uaktualnienia pobierane są automatycznie ze strony www programu i wyświetlane w postaci przycisków na startowym ekranie programu. Uruchomienie przycisku powoduje automatyczną aktualizację programu. Pobierane są tylko te aktualizacje, do których klient nabył prawo w ramach zakupu lub przedłużenia/odnowienia aktualizacji.
- W wersji sieciowej aktualizacja przebiega w nieco inny sposób. Przed aktualizacją należy się upewnić że stanowiska klienckie są wyłączone oraz że klient ma wykupiony aktualny pakiet aktualizacji programu (posiada prawo do używania aktualizacji). Aktualizacji dokonujemy na serwerze poprzez pobranie i uruchomienie programu instalacyjnego ze strony producenta. Program instalacyjny aktualizuje wszystkie wymagane komponenty na serwerze, plik konfiguracyjny programu (Settings.config) nie jest nadpisywany. Po zaktualizowaniu serwera można uruchamiać stacje klienckie. Przy uruchomieniu stacje klienckie automatycznie wykrywają nową wersję serwera, wyświetlają informację a następnie automatycznie pobierają i aktualizują program.

Aktualizacji programu można też dokonać poprzez samodzielne pobranie i zainstalowanie wersji ze strony internetowej. W takiej sytuacji instalacja przebiega analogicznie jak podczas pierwszej instalacji. Instalator nadpisuje wymagane pliki programu. Baza danych programu, pliki konfiguracyjne oraz inne pliki użytkownika nie zostaną nadpisane.

Pierwsze uruchomienie programu

W przypadku nowej instalacji pierwsze uruchomienie programu kończy proces instalacji. Program łączy się do serwera bazy danych i zakłada nową pustą bazę danych. Po czym wyświetlany jest kreator ustawień konfiguracyjnych programu. Więcej informacji na temat wprowadzania danych konfiguracyjnych można znaleźć w plikach pomocy: *Krok po kroku* oraz w *Dokumentacji użytkownika*.

Przenoszenie danych na inny komputer

Czasami istnieje potrzeba przeniesienia danych programu na inny komputer. Poniżej znajduje się opis procedury przeniesienia danych z komputera „starego” na komputer „nowy”:

Na starym komputerze:

- **Wykonać aktualną kopię baz danych programu.** W tym celu uruchamiamy dostępną w menu programu opcję: *Zarządzaj bazą danych->Wykonaj kopię baz danych*. Po wyświetleniu się formatki wybieramy opcję: *Utwórz aktualną kopię bazy danych*. Po utworzeniu kopii na ekranie wyświetlona zostanie informacja: *Kopia baz danych została utworzona*.

- **Skopiować pliki kopii danych oraz plik licencji programu.** W tym celu uruchamiamy opcję z menu: *Ustawienia techniczne* i wciskamy strzałkę obok ścieżki do plików użytkowych programu. Po wyświetleniu okienka Windows należy skopiować i przenieść np. na pendrive plik *licence.dat*, oraz katalog *Kopie*. Jeśli dokonywałeś zmian w szablonach dokumentów skopiuj również katalog *Szablony*.

Na nowym komputerze:

- **Zainstalować program pobierając go ze strony:** <http://www.datum.com.pl/schronisko-demo.html>. Należy pobrać i zainstalować wersję, która jest zgodna z twoim aktualnym kluczem licencyjnym.
- **Skopiować pliki przeniesione ze starego komputera na dysk nowego komputera.**
- **Wczytać klucz licencyjny programu.** Po zainstalowaniu programu przy jego pierwszym uruchomieniu wyświetlane jest okienko konfiguracyjne. W dolnej części tego okienka dostępna jest opcja pozwalająca na wczytanie klucza licencji. Po wybraniu tej opcji wskaż plik licencji przeniesiony ze starego komputera.
- **Wczytać kopię baz danych programu.** Po wczytaniu klucza można wybrać opcję pozwalającą na zaczytanie kopii danych. Po wybraniu tej opcji wskaż plik z kopią danych ze starego komputera. Nazwy plików kopii tworzone są na podstawie daty i godziny wykonania kopii. Z katalogu kopii wybieramy plik o nazwie zgodnej z datą i godziną wykonanej przez nas kopii.
- Po wczytaniu kopii bazy danych nastąpi odtworzenie danych i ponowne uruchomienie programu. Po uruchomieniu programu logujemy się do niego za pomocą symbolu i hasła użytkownika ze „starego” komputera. Następnie sprawdzamy czy wszystkie dane zostały poprawnie przeniesione.
- Jeśli dokonywałeś zmian w szablonach dokumentów możesz je przekopiować do katalogu na nowym komputerze. W tym celu uruchamiamy opcję z menu: *Ustawienia techniczne* i wciskamy strzałkę obok ścieżki do plików użytkowych programu. Odnajdujemy ścieżkę: *Szablony\Użytkownika* i wgrywamy tam pliki szablonów użytkownika przeniesionych ze starego komputera.

Uwaga! Plik licencji oraz kopię bazy można też wczytać już po uruchomieniu wersji demo. W tym celu należy wybrać opcję z menu głównego programu: *Informacje o licencji* a następnie opcję: *Wczytaj z pliku* i wskazać plik licencji programu. Po wczytaniu licencji należy wybrać opcję: *Zarządzaj bazą danych-> Odtwórz bazę danych z pliku kopii* i wskazać plik kopii bazy danych.